

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

29. Sciaocei sedem ponit Riccius dierum 12. itin. intra Sinas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

nobis responsum, ut cuius non minus quam Riccij intererat ne simul degerent, addidit Riccium non diuersam modo profiteri legem, sed planè contrariam, nam neque idolis Nanhœ, neque Luzo exhibuisse umbram venerationis, quo cum parcus Deorum cultor insimulari tacite videretur; suscepit eius defensionem Lius, & sunt, inquit, idolorum Dij in Sinis aduenæ, ab æuo profus, nec de nomine noti, nunc sparsi vbique velut alter è metallo & saxo populus. Dicenti annuit antistes, sed volens Theologum agere, negansque honorem idolis deberi, causam boni publici excepit; huic à maioribus sapienter cautum; præuidisse illam Regni plagam australem, extratorum incursionibus esse obnoxiam; ingenia hominum refractaria & fera, posse hinc toti imperio grande aliquid mali, processu temporis consciri; frændos putasse religionis metu, sed crassæ illorum intelligentiæ congruo; concretos illis ex materia Deos colendos finxisse, ita sacrilegium immane pius Præses temporariis regni compendiis excusauit. Post quæ decretum ut Sciaocei daretur Patribus certa sedes. Iacet hæc ciuitas sub arcto paulo plus gradibus quatuor & viginti; ædium claudit non nisi ad quinque millia; duobus enim arctatur fluuiis, & in confluenti eorum sita est, iisque pro fossa vtriusque munitur, & stringitur, sed in alas duas suburbanas longè se porrigit, quarum occidentalem cum vrbe necit barbarum pons onerariarum fortibus inter se confertarum catenis. Regio circum mirè ferax; cælum insalubre & noxium, ad Decembrem, fermè pars quarta ciuium ab Octobri ægrotat; qui valent vultu sunt squalido, & cadaueroso; extranei maximè, qui vitæ ut plurimum finem illic citius faciunt, quam negotiorum pro quibus venerant.

Datus est Patribus in suburbano occiduo locus haud procul à templo Quanhiai attributæque illis pars amplissima atæa templo contigua, frustra obtinentibus Bonziis, quorum iuris hæc erant, & rescriptum Proregis ad hoc supplicibus literis Vicarius petiit. Interea Riccium Sciaocei Mandarini stans salutationibus perfungentem, & sermone, omnisque alio ciuilitatis more propemodum Sinensem, mirari, adamare, diu nocturne frequentare, quæ assiduitas adeundi, atque audiendi, tam operosam illi imposuit necessitatem iis satisfaciendi, ut succubuerit oneri; ac Almeida quidem prius ægrotantis cum valetudinem curasset solus incredibili labore, cœpit ipse post diem septimum quem credebat socio læthalem ægrotare, delatusque est ab eodem in conclauem Bonziji cuiusdam, vbi omnibus defecto commodis, venit opportuna gratissimaque medicina; diploma Proregis quo designabatur Patribus in suburbano occiduo ad construendas ædes, & templum aræ Hanc occasionem, Vicarij beneficentia impetratam ne mora corrumperet, triduo post febris accessum vltimum, sat egit ut diploma effectum daretur. Hæc dum Sciaocei geruntur vrebatur Macaenses tristis pro Riccio & acerbus dolor, primùm exule, spebúsque tot annis sudatis per summam iniuriam deiecto;

19.
Sciaocei sedem ponit Riccius diebus 12. itin. intra Sinas

deiecto; mari, deinde vt verosimilius apparebat hausto, vel à Piratis capto; cum certò rescissent Quanceum fuisse deportatum, inde quid eo factum esset, ne missi quidem illuc nuntij, referre quicquam potuissent. Erat tunc Macai P. Ferdinandus Martinez pietatis fama venerandus, qui precum suarum, & asperitatum subsidio missioni Sinenfi prodesse plurimum credebat. Negabat is quicquam Riccio, aut Almeida infaustum contigisse, negabat & Macaum venturos, sed habituros inter Sinas; quæ tamen vir prudens, & verborum parcus videretur non humanitus affirmare, ne id quidem obstitit quo minus alij nuntij nitterentur, qui Sciaoeco Macaum Riccij literas cum tulissent nostros in festas lætitiis, gratiarum actiones, sacrificia, spontaneas sui afflictationes pro beneficij magnitudine effuderunt. Dedit vicissim Sciaoecum Valignanus gratulatoriam ad Patres epistolam qua illos magnoperè hortabatur, vt per quicquid agendum & ferendum foret, cæptis insisterent, quoad illa in Dei gloriam sine optato coronassent; militæ & pecunias ad victum, & ædium templique fabricam; acciuit quoque ab India Macaum recentes ex Europa duos, vt cum iis qui iam erant ad manum, Sinenfi linguæ, morique assuecerent, ac præsto essent in occasiones supplendi, operarios, & augendi: consilio ad hæc in posterum prouido, duos ad Riccium Sinenfes misit ex eius fingendos disciplina, iuuenes egregijs dotibus, nostris in scholis Macai educatos, & Societatis ardentissimos candidatos: sumptis de Lusitano nominibus, Sebastiano Fernandez vni, Francisco Martinez alteri nomen erat, exercendi dabantur à Riccio, vt si post annum expectationi respondissent, admitterentur ab eo ad ponendum in Societate tirocinium inciperentque Sinæ de suis habere, religiosos simul, & operarios agrorum infelicis. Probante igitur Aquauina Societati Præpositio Iannatis Calendis probationem inire anno 1591. His domi exceptis Riccius, suos statim dimisit interpretes, quòd satis iam ipse commodè lingua Sinenfi vteretur, & interesset plurimum iis carere, nam Patrum odio, vipere externorum, & lucri fame, clandestino cum aduersariis nostris commercio, prodiciones suas iis vendebant, nostris operam mendacem, & perfidiosam, nihilque contra nos mouebatur, cui non tacitam manum admoerent. Sub hæc ædificauit ædem sacram eamque, spe frequentis concursus, amplissimam; post etiam domum, sed ex modo, & regula dinarum, in plano extentam, ne si ex Canone Europæo, aliquem deinde cupido inuaderet, eius sibi violenter vsurpandæ, aut sua illic Maiores Mandarinum, vt olim Sciaochini, vellent prandia celebrare ad fruendam aperti, longique prospectus voluptatem. Quanquam illo ipso in quod diuerterat tugurio vili, adibat magna Literatorum frequentia, sed multo maiori, postquam viri cuiusdam familiaritas fecit eius famam omnibus clariorem, qui licet alia, planèque contraria spectaret, Dei tamen instinctu, grandi multorum bono in eius intimam amicitiam se dedit. Chiutaisus huic nomen fuit, cognomen Chiusian-

30.
Primi ex Sinenfis in Soc. excepti.